

До: г-н Петър Трайков
директор на Дирекция „Околна среда“
при Столична община

СТ А Н О В И Щ Е

изготвено от следните екологични неправителствени организации: Екологично сдружение За Земята, Институт за зелена политика, Информационен и учебен център по екология, Сдружение за дивата природа Балкани

Относно: Екологична оценка на ПУП– ПРЗ за отреждане на терен на площадка Хан Богров и терен на площадка ПСОВ „Кубратово“ за Завод за преработка на битови отпадъци от района на гр. София и Столичната община.

Уважаеми г-н Трайков,

Във връзка със стартираните от Столична община процедури по изготвяне на екологична оценка на ПУП– ПРЗ за отреждане на терен на площадка Хан Богров и терен на площадка ПСОВ „Кубратово“ за Завод за преработка на битови отпадъци от района на гр. София и Столичната община предоставяме следните коментари относно законосъобразността и качеството на процедурата и изготвените доклади.

Приветстваме опитите на Столична община за намиране на дългосрочно решение за третирането на битовите отпадъци, но за съжаление практиката до момента показва че общината се фокусира изключително върху обезвреждането им. Сегашните процедури доказват по безспорен начин, че през последните години се работи единствено върху последствията, а не върху причините. В стратегията на общината липсват ясни цели, мерки и дейности за управление на отпадъците съобразени с приоритетите на йерархията на управление на отпадъците и законите. Самата програма за управлението на отпадъците на София приета през 2007 г не е минала задължителната екологична оценка.

В тази връзка и при двете процедури по Екологична оценка на ПУП– ПРЗ за отреждане на терен на площадка Хан Богров и терен на площадка ПСОВ „Кубратово“ за Завод за преработка на битови отпадъци от района на гр. София и Столичната община липсва предварително изработена и законосъобразно одобрена след Екологична Оценка (ЕО) програма за управление на отпадъците на Софийска Голяма община, която да стане основа и отправна точка за следващите решения.

Задачата на ЕО на програмата е да оцени и препоръча 1 или повече изпълними алтернативи по отношение на система за управление на отпадъците на София в това число събиране и методи за третиране на отпадъците, които да отговарят на приоритетността за третиране на отпадъците съгласно Европейската директива и Българския закон. Изборът на тези алтернативи трябва да се основава едновременно на минимизиране на въздействията върху компонентите на околната среда и съответствие с горепосочената приоритетност на третиране и изпълнимост спрямо установените количества и видове отпадъци. Алтернативи показващи значително по лоши показатели в рамките на тези два критерия следва да бъдат отхвърлени от ЕО. Екологичната оценка на програмата за управление на отпадъците не следва да оценяват пригодността на една или друга площадка, а следва да посочи критериите за избор на такава съобразно очакваните въздействия на едната или другата алтернатива. В рамките на така избраните възможности следва да се търси осъществяване на най-икономически рентабилната система за управление на отпадъците.

1. Докладите по ЕО на ПУП-ПРЗ имат някои от посочените по горе характеристики:

- в тях има анализ вида и количеството на отпадъка;
- има изброени предложени методи за третиране на отпадъци
- има посочен частичен метод за преработка (преработка до брикети)

Напълно липсват други характеристики:

- липса на свързано разглеждане на елементи от цялостната система за управление на отпадъците, включващи мерки по намаляване количеството на генерираните отпадъци, система за събиране (включително разделно) и методи за третиране; липсва абсолютно задължителният холистичен подход при разработване на ЕО. Това се дължи и на липсата на такъв подход при разработването на самата програма на общината.
- няма сравнителна оценка на въздействията върху околната среда на всичките предложени методите за третиране, включително единственият избран метод има непълна оценка доколкото самият метод е непълен, не достига до крайния етап от третиране – завършва с брикети съставени от органични съставки включително гума и полимери, чиято съдба е нерешена. Особено големи са неяснотите по отношение замърсяване на въздуха, почвите и водите и се крият реални рискове от замърсявания от последващото третиране на брикетите; Тоест направена е непълна оценка, което води до нейната некоректност и негодност за препоръчване на решение.
- няма сравнителна оценка на съответствие на методите за третиране с приоритетността за избор на метод за третиране; (не са оценени според йерархията за управление на отпадъците)
- няма сравнителна оценка за пригодността на метода или групата методи спрямо вида и количеството на отпадъка;
- препоръчаният метод за третиране е избран не на основата на сравнение на различните алтернативи, а предпоставен, като крайно решение. стр 3 от нетехническото резюме гласи „Заданието за ПУП и информацията по чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, включват характеристика **само на метода за третиране на отпадъците (производство на гориво, добито от смет под формата на пелети), чрез механично и физично стабилизиране.**“¹
- препоръчаният метод предполага третиране на 1000 т/ден твърд битов отпадък (цялото количество генериран отпадък на ден в София), което говори за липса на сравнение на съответния метод с възможностите и мерките за намаляване генерирането на отпадъците, както и подобряване на системата за разделно събиране на отпадъците. Тоест не е оценен адекватно като част от система, а сам за себе си. Това е изключително погрешно и показва, че експертите работят при липса на информация и изводите им са компрометирани.

2. Докладите по ЕО на ПУП– ПРЗ имат редица характеристики на Оценка за въздействия върху околната среда, доколкото се оценява Подробен устройствен план (ПУП) за конкретна площадка придружена от конкретна технология, което по смисъла на Европейските Директиви е проект, а не план или програма. Въпреки това, даже в това отношение има недопустими непълноти:

- Липсва предварително направено стратегическо планиране и избор на методи на третиране и свързани системи за събиране в рамките на План/програма/стратегия за управление на отпадъците преминал през цялостна екологична оценка и

¹ **ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ** - на Подробен Устройствен План – План за регулация и застрояване за отреждане на терен на площадка Хан Богров за Завод за преработка на битови отпадъци от района на гр.София и Столична Община стр. 3.

- разгледал разнообразните алтернативи за събиране и преработка в тяхната цялост;
- Практически липсва обоснована оценка за пригодността на площадките след като не са ясни крайните параметри за преработка (компостиране, биогаз, изгаряне или производство на брикети) и не са оценени техните въздействия върху компонентите на околната среда. Оценката не се основава на резултатите от предшестваща стратегическа оценка (ЕО), която да зададе параметрите за решенията на следващия етап от планиране;
  - Липсват адекватни на изискванията на процедурата обществени консултации (обсъждания на обхвата на оценката, обществени обсъждания по места на резултатите от оценката);
  - Без никакво правно основание процедурите за двата идентични проекта са разделени в 2 отделни доклада, което е пряко нарушение на изискванията на законодателството – въобще не става ясно дали става дума за алтернативни площадки, за едновременно действие и на двете площадки и в такъв случай за кумулативните въздействия от това.
  - Има наличие на неверни данни и констатации (като авторите на ЕО не са посочил източниците на тези данни или твърдения), които не съответстват на съществуващите до момента анализи, проучвания и изследвания публикувани, както от Европейската екологична агенция така и от изследователи и учени по света.
  - Цитираните документи за най-добри налични техники - Reference document on the best available techniques for waste incineration – 07.2005) и при третиране на отпадъци (Reference document on the best available techniques for waste treatment industry 08.2005) са всъщност стари и навеждат на мисълта, че експертите разработили ЕО не са запознати с последните версии на тези документи от Юни 2006 г.
  - След като е констатиран следният проблем „Необходимост от осигуряване на стабилно потребление на произвежданите пелети и контролираното им изгаряне в подходящи горивни инсталации с подходящи пречистващи съоръжения, **КОИТО В НАСТОЯЩИЯ МОМЕНТ СА МНОГО МАЛКО В СТРАНАТА;**“ не става ясно как ще се стимулира инсталирането на подходящи пречиствателни съоръжения и за чия сметка. ЕО не оценява евентуалното въздействие при липса или наличие на такива пречиствателни съоръжения.

Следва да се отбележи, че в самия доклад по ЕО авторите говорят за оценяване на **инвестиционно намерение** (което по закон подлежи на ОВОС), а не план. "...на площадка в местността Хан Богров показва, че не съществуват съществени значими отрицателни въздействия или правни ограничения за реализиране на **предложеното инвестиционно намерение** и това е основанието да бъде дадена препоръка за продължаване на разработката..."² и „Столична община в качеството си на Инвеститор е изпратил уведомителни писма и описание **на инвестиционното намерение**, както до Общинския съвет на гр. София, така и до централните и териториалните органи..."³.

3. Заключение.

- Представените доклади по ЕО на ПУП-ПРЗ по предмета на оценката представляват ОВОС и са нищожни от законова гледна точка, като инструмент за окончателно одобряване на площадки. Нещо повече оценките на двете площадки са незаконосъобразно разделени.
- Представените доклади по ЕО на ПУП-ПРЗ не предоставят нужната информация за вземане на решение, както по отношение стратегическото ниво на оценка

² **ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ** - на Подобен Устройствен План – План за регулация и застрояване за отреждане на терен на площадка Хан Богров за Завод за преработка на битови отпадъци от района на гр.София и Столична Община стр. 29.

³ Екологична оценка на ПУП-ПРЗ за отреждане на терен на площадка Хан Богров за Завод за преработка на битови отпадъци от района на гр.София и Столична Община стр. 6

(Екологична Оценка) за избор на 1 или повече системи за управление на отпадъците включвайки събиране на отпадъците и методи за тяхното третиране и свързаните с това критерии за избор на площадки, нито по отношение на конкретния избор на площадка (ниво ОВОС).

- Предоставените ЕО не оценяват равностойно предложените алтернативи, поради липса на информация за тях, както и поради явното фаворизиране на един конкретен метод – производство на палети, който съвпада и с метода в „инвестиционното намерение“.
- Предоставените ЕО не включват други алтернативи отговарящи на приоритетите на йерархията за управление на отпадъците
- Не е направена съпоставка на конкретното предложение с индикаторите за постигане целите на програмата за управление на отпадъците на София. Тоест предложението не е оценено в зависимост от постигането на отделни цели на програмата – например увеличаване рециклирането на хартия и пластмаса.
- Има съществени пропуски по отношение обществените консултации, особено що се отнася осигуряване на достъп до документацията и обсъждане на оценките с хората от засегнатите населени места. По конкретно в районните кметства в Кремиковци и Нови Искър, както и в кметствата на селата най-близо разположени до площадките липсва копие от ЕО.
- Предоставените ЕО на ПУП-ПРЗ не са съпътствани със съответния план за когото се отнасят (нарушение на чл 6 ал.1 от Директива 2001/42/ЕС)
- Като проблем следва да се отбележи, че площадката Хан Богров е вече собственост на Столична община, което при евентуално отрицателно становище по ЕО или ОВОС ще натовари ненужно бюджета на общината с безполезна площадка. Затова смятаме, че до голяма степен закупуването предопределя издаването на положително становище по ЕО и последващ ОВОС.

С това становище бихме искали да насочим вниманието на столична община, че претупването на екологичните процедури ще доведе до забавяне намирането на добро решение за управлението на отпадъците на София, ще компрометира самата община и кмета пред гражданите и институциите както в България така и на европейско ниво. Кандидатстването за европейски пари за такъв важен проект е изключително трудно и всяка нередност ще забавят проекта допълнително, което неминуемо ще изправи столицата пред поредната криза породена от некомпетентни административни решения.

С уважение,

Ивайло Хлеббаров
член на управителния съвет на ЕС За Земята

от името на

Екологично сдружение За Земята – Ивайло Хлеббаров, председател на УС
Институт за зелена политика – Петко Ковачев, изп. директор
Информационен и учебен център по екология – Милена Ковачева, председател на УС
Сдружение за дивата природа Балкани – Андрей Ковачев, член на УС

Дата:
20.11.2007 г. София

Адрес за обратна връзка: ЕС „За Земята“ п.к. 975, София 1000, тел: 943 11 23,
hlebarov@bankwatch.org